

Notulen van de Ronde in Raadszaal op maandag 6 juli 2026 (voortzetting Ronde 2 juli 2026)

Tijdstip: 19.00 – 23.03 uur

1.1 Verzoek COA betreffende opvang in KaFra Tower (Kubben)

Aanwezig	
de voorzitter:	P. Boonen
de griffier:	A. Cortlever
de leden	
<u>GOB:</u>	G.R. Klee
<u>CDA:</u>	B.A.J. Hoedemakers
<u>PRO:</u>	A. Boukhissi
<u>Stadspartij:</u>	A.R.A.R. Lotfy
<u>D66:</u>	P.R. Pi Van de Venne
<u>Forum voor Democratie:</u>	L.T.S. Engels
<u>PVV:</u>	M.H.J. Klaassen
<u>VVD:</u>	B.P.M. Gijsen
<u>PIT:</u>	M.M.J.T. Schenk
<u>Lokaal Sittard-Geleen-Born:</u>	S.A.J. Klein
<u>JA21:</u>	R.L.W. Roso
<u>SP:</u>	R.J.C.A. Bok
het college:	Wethouder Kubben
ambtenaar:	Mevrouw v.d. Gazelle
notulen:	I. van Mourik (Notuleerservice Nederland)

De voorzitter heropent de vergadering en heet de aanwezigen welkom. Hij geeft aan dat de raad de beraadslaging over het raadsvoorstel voor de opvang van statushouders in de KaFra Toren van donderdag 2 juli jl. voortzet. Daarnaast zijn een nagekomen reactie van een inwoner en de beantwoording van de aanvullende technische vragen van de Stadspartij aan de vergaderstukken toegevoegd. De voorzitter licht toe dat eerst de resterende vragen uit de eerste termijn worden beantwoord. Vervolgens krijgen alle fracties de gelegenheid om aanvullende vragen te stellen, waarna de tweede termijn van de beraadslaging begint. Hij nodigt de wethouder uit om kort zijn betoog van afgelopen donderdag te herhalen.

Wethouder Kubben benadrukt dat de raad op 9 juli uitsluitend besluit over het verzoek van het COA om medewerking te verlenen aan de opvang van 120 statushouders, voornamelijk gezinnen, in de KaFra Toren. Volgens hem heeft het college ervoor gekozen het voorstel direct aan de raad voor te leggen vanwege de grote maatschappelijke belangstelling en de bestuurlijke urgentie. Hoewel een vergunningsprocedure formeel ook zonder tussenkomst van de raad mogelijk is, vindt het college het belangrijk dat de raad zich hierover uitspreekt.

De heer Klaassen (PVV) maakt een punt van orde. Hij corrigeert de wethouder op diens opmerking dat de urgentie voor een snelle behandeling vanuit het fractievoorzittersoverleg zou zijn gekomen. Volgens hem heeft het college zelf voorgesteld het onderwerp snel te behandelen en is die wens niet vanuit de fractievoorzitters uitgesproken. Hij vindt het belangrijk dat dit onderscheid duidelijk wordt gemaakt.

Wethouder Kubben reageert dat hij nu namens het college spreekt en niet vanuit zijn eerdere rol als fractievoorzitter. Hij benadrukt dat de werkelijke urgentie voortkomt uit landelijke ontwikkelingen. Hij verwijst naar de oproep van de minister van Asiel en Migratie en naar recente berichten dat meerdere gemeenten onder verscherpt toezicht zijn geplaatst omdat zij onvoldoende voldoen aan hun opvangtaak. Volgens de wethouder verwacht het Rijk na de zomer een tekort van ongeveer 8.000 opvangplaatsen. Dat tekort ontstaat vooral doordat statushouders langer in asielzoekerscentra verblijven. Het college verwacht daarom dat gemeenten die achterblijven eerder met ingrijpen vanuit het Rijk te maken krijgen. Omdat de gemeente beschikt over een geschikte locatie, acht het college het verstandig nu medewerking te verlenen. Daarbij benadrukt hij dat de opvang onder de Spreidingswet moet vallen. Hij gaat in op de vraag of de gevolgen van de opvang pas achteraf in beeld worden gebracht. Hij weerspreekt dit en stelt dat het COA vooraf een uitgebreide voorbereiding treft. Daarbij worden onder meer verkeersbewegingen, vervoer naar scholen, dagbesteding en andere praktische zaken uitgewerkt. Volgens hem is dit een gebruikelijke werkwijze bij nieuwe opvanglocaties. Ook gaat hij in op de eerdere vraag over het buigen voor de Rijksoverheid. Hij stelt dat hiervan geen sprake is. Volgens hem gaat het om regulier interbestuurlijk toezicht, zoals dat ook op andere beleidsterreinen voorkomt. Hij verwijst naar de uitspraak van de minister dat de Spreidingswet volgens hem een solidariteitswet is en geen dwangwet.

De heer Engels (Forum voor Democratie) merkt op dat de raad al over het voorstel moet besluiten terwijl de gevolgen voor de omgeving nog niet inzichtelijk zijn. Volgens hem beschikt de raad daardoor niet over alle benodigde informatie. Daarnaast stelt hij dat de wethouder vooral spreekt over de gevolgen voor de statushouders, terwijl juist de gevolgen voor inwoners van Born en de omliggende kernen onvoldoende in beeld zijn.

Wethouder Kubben antwoordt dat het COA en de eigenaar van de locatie ruime ervaring hebben met dergelijke trajecten. Hij geeft aan dat er een informatiebijeenkomst voor omwonenden wordt georganiseerd, waar inwoners vragen kunnen stellen en zorgen kunnen uiten. Volgens hem maakt dit onderdeel uit van de gebruikelijke voorbereiding.

De heer Engels (Forum voor Democratie) vraagt vervolgens welke ruimte de gemeente heeft om niet mee te werken aan de wens van de minister. Hij wil weten wat de gevolgen zijn wanneer de raad het voorstel afwijst.

Wethouder Kubben antwoordt dat het college in dat geval geen actieve medewerking verleent aan de opvanglocatie. Dat betekent volgens hem echter niet dat de opvang definitief van de baan is. De initiatiefnemer kan nog steeds een vergunning aanvragen. Daarnaast bestaat volgens hem de mogelijkheid dat een hogere overheid uiteindelijk ingrijpt en de opvang alsnog afdwingt als de gemeente haar wettelijke taken onvoldoende uitvoert.

De heer Engels (Forum voor Democratie) merkt vervolgens op dat de wethouder zelf aangeeft dat de instroom van asielzoekers weliswaar is afgenomen, maar nog altijd doorgaat. Volgens hem betekent dit dat er geen einde in zicht is van de opvangopgave.

Wethouder Kubben antwoordt dat het landelijke asielbeleid geen verantwoordelijkheid van de gemeente is. Hij geeft aan dat het college uitsluitend uitvoering geeft aan de gemeentelijke taakstelling. Voor Sittard-Geleen betekent dit dat de gemeente zich moet inspannen om aan de opgelegde opvangopgave te voldoen.

De heer Roso (JA21) stelt dat de door de wethouder genoemde taakstelling van 392 opvangplaatsen volgens hem niet de huidige wettelijke verplichting is, maar slechts het uitgangspunt van eerdere onderhandelingen. Volgens hem ligt de wettelijke verplichting lager.

De heer Engels (Forum voor Democratie) vraagt of de wethouder erkent dat de instroom van asielzoekers doorgaat en dat, wanneer de raad instemt met deze opvanglocatie, in de toekomst mogelijk meer

soortgelijke locaties nodig zijn. Hij benadrukt dat hij de wethouder niets verwijt over de landelijke instroom, maar wil weten hoe het college tegen de gevolgen daarvan voor Sittard-Geleen aankijkt.

Wethouder Kubben antwoordt dat het college zich niet bezighoudt met de landelijke instroom. Volgens hem ligt er nu een concreet verzoek voor de opvang van 120 statushouders die de asielprocedure hebben doorlopen en rechtmatig in Nederland mogen blijven. Het gaat om tijdelijke opvang totdat zij elders een woning krijgen. Hij vindt het daarom niet aan het college om uitspraken te doen over mogelijke toekomstige opvanglocaties.

Mevrouw Lotfy (Stadspartij) merkt op dat de vraag van de heer Engels niet gaat over het oplossen van de landelijke asielinstroom, maar over de politieke visie van het college op de gevolgen van een aanhoudende instroom voor de gemeente. Volgens haar is dat een legitieme gemeentelijke vraag die inhoudelijk beantwoord mag worden.

Wethouder Kubben vervolgt daarna de beantwoording van de vragen van PVV. Hij geeft aan dat verschillende onderwerpen tijdens de vorige vergadering al uitgebreid zijn besproken. Zo is toegelicht waarom de brief van het COA aanvankelijk vertrouwelijk was, waarom het college rekening houdt met mogelijke Rijksinterventie en waarom het college een koerswijziging ziet bij het huidige kabinet. Ook is volgens hem al uitgelegd dat de op te vangen statushouders niet aan Sittard-Geleen worden gekoppeld en dat de financiële afspraken tussen het COA en de eigenaar van de KaFra Toren geen onderdeel zijn van de gemeentelijke verantwoordelijkheid.

De heer Klaassen (PVV) stelt vervolgens dat het raadsvoorstel grotendeels is gebaseerd op de Spreidingswet, terwijl die volgens hem betrekking heeft op asielzoekers en niet op statushouders. Hij vraagt hoe reëel het is dat deze opvangplaatsen straks toch onder de Spreidingswet gaan meetellen. Volgens hem zou dat landelijk een belangrijk precedent scheppen.

Wethouder Kubben antwoordt dat het college de Spreidingswet ziet als een solidariteitswet die gericht is op het realiseren van opvangplaatsen. Volgens hem dragen ook opvangplekken voor statushouders bij aan het ontlasten van asielzoekerscentra, omdat hierdoor gezinnen kunnen doorstromen. Hij geeft aan dat het college alleen met dit voorstel komt omdat het verwacht dat deze opvangplaatsen onder de Spreidingswet kunnen meetellen. Daarbij wijst hij erop dat een opvangduur van slechts één jaar die kans juist kleiner maakt.

De heer Klaassen (PVV) vraagt of daarvoor concrete signalen vanuit het ministerie of andere overheden zijn ontvangen.

Wethouder Kubben antwoordt dat hierover ambtelijk overleg heeft plaatsgevonden met het ministerie. Volgens hem zijn daarbij signalen afgegeven dat het meetellen van deze opvangplaatsen bespreekbaar is. Dat geeft het college vertrouwen om hierover het gesprek met het Rijk aan te gaan.

De heer Klaassen (PVV) concludeert dat de Spreidingswet oorspronkelijk bedoeld is voor asielopvang en niet voor statushouders.

Wethouder Kubben bevestigt dat onderscheid, maar benadrukt dat juist de opvang van statushouders zorgt voor doorstroming binnen de opvangketen. Daardoor ontstaat weer ruimte in de asielzoekerscentra, wat volgens hem aansluit bij het doel van de Spreidingswet.

De heer Klaassen (PVV) vraagt opnieuw aandacht voor de benodigde vergunningen. Hij merkt op dat uit het raadsvoorstel blijkt dat een vergunning nodig is, terwijl tijdens de eerdere vergadering is aangegeven dat nog niet duidelijk is welke procedure precies gevolgd moet worden. Hij wil weten of een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA) noodzakelijk is en of de gemeenteraad dan opnieuw een bindend adviesrecht heeft.

Wethouder Kubben antwoordt dat het college met instemming van de raad samen met het COA wil bepalen welke vergunning het meest passend is. Volgens hem zijn meerdere juridische routes mogelijk,

afhankelijk van de uiteindelijke aanvraag en de gewenste duur van de opvang. Hij wijst erop dat snelheid belangrijk is vanwege de druk op de opvangketen en sluit niet uit dat eerst tijdelijk gebruik wordt gemaakt van de bestaande logiesfunctie, waarna een vergunningstraject wordt doorlopen.

De heer Klaassen (PVV) vindt het onbegrijpelijk dat het COA nog geen uitgewerkt ruimtelijk verzoek heeft ingediend. Volgens hem zou de raad eerst duidelijkheid moeten hebben over de benodigde procedure voordat zij een besluit neemt. Hij spreekt van een omgekeerde volgorde, waarbij de raad volgens hem feitelijk een blanco toestemming moet geven.

Wethouder Kubben weerspreekt dat. Hij stelt dat het college de mogelijke procedures kent en zich bewust is van de verschillende juridische routes. Door de hoge urgentie wil het college nu al medewerking vragen, zodat de benodigde vergunningen zo snel mogelijk kunnen worden voorbereid. Daarnaast benadrukt hij dat het COA de doelgroep wel degelijk duidelijk heeft omschreven. Daarna vervolgt de wethouder de beantwoording van de vragen van VVD. Hij herhaalt dat het college vanwege de urgentie snel met het voorstel is gekomen. Ook geeft hij aan dat het college inzet op het meetellen van de opvangplaatsen onder de Spreidingswet en dat het COA om een minimale opvangduur van één jaar vraagt.

De heer Gijsen (VVD) vraagt naar de houding van de gemeente Echt-Susteren, omdat die gemeente zich in het verleden kritisch heeft opgesteld over opvanglocaties in de omgeving.

Wethouder Kubben antwoordt dat de gemeente Echt-Susteren deze keer geen formele instemming hoeft te geven. Volgens hem is er wel contact geweest, maar heeft Echt-Susteren zich in tegenstelling tot een eerdere situatie niet met een uitgesproken standpunt in het proces gemengd.

Mevrouw Schenk (PIT) benadrukt dat PIT vooral kijkt naar de zorgvuldigheid van het voorliggende voorstel. Volgens haar bestaat er een belangrijk verschil tussen ambtelijke verwachtingen en bestuurlijke toezeggingen. Ze vindt dat de raad en de inwoners behoefte hebben aan een harde, bestuurlijke garantie dat de 120 opvangplaatsen daadwerkelijk onder de Spreidingswet worden verrekend. Volgens haar biedt een ambtelijke verwachting daarvoor onvoldoende zekerheid.

Wethouder Kubben antwoordt dat deze zekerheid volgens hem al in het raadsvoorstel is opgenomen. Hij wijst erop dat het college expliciet aangeeft geen ruimte te zien om langdurig medewerking te verlenen wanneer de opvang niet onder de Spreidingswet kan worden meegeteld. Daarnaast zal dit volgens hem ook worden vastgelegd in de bestuursovereenkomst. Hij benadrukt dat het college de opdracht van de raad op die manier zal uitvoeren.

Mevrouw Schenk (PIT) vraagt vervolgens of daarmee het aangekondigde amendement van de Stadspartij feitelijk overbodig wordt.

Wethouder Kubben antwoordt dat het college de inhoudelijke beoordeling van moties en amendementen bewaart tot de besluitvormende raadsvergadering. Wel merkt hij op dat de uitgangspunten van het amendement grotendeels aansluiten bij de bedoeling van het huidige voorstel.

Vervolgens gaat hij verder met de beantwoording van de vragen van Lokaal SGB. Hij licht toe dat de verwijzing naar de Spreidingswet in het coalitieakkoord slechts aangeeft dat de gemeente zich aan de geldende wetgeving moet houden. Daarnaast benadrukt hij opnieuw dat de huidige landelijke koers rondom toezicht op de Spreidingswet is veranderd. Volgens hem maakt ook de behandeling in de gemeenteraad onderdeel uit van de participatie met inwoners. Verder geeft hij aan dat het COA en de eigenaar van de locatie bijeenkomsten organiseren om vragen en zorgen uit de omgeving te bespreken. Ook bevestigt hij dat gesprekken zijn gevoerd met het nabijgelegen tankstation en dat deze positief zijn verlopen.

Verder benadrukt de wethouder dat de opvanglocatie niet bedoeld is om de bevolking van Sittard-Geleen structureel te laten groeien. De bewoners stromen uiteindelijk door naar woningen in heel Nederland. Alleen degenen die in Sittard-Geleen worden gehuisvest vallen onder de reguliere taakstelling voor statushouders.

De heer Klein (Lokaal SGB) komt vervolgens terug op een opmerking uit de vorige vergadering. Hij stelt dat de wethouder hem ten onrechte heeft verweten alle asielzoekers of statushouders als criminelen te beschouwen. Volgens hem heeft hij dat nooit gezegd en vindt hij een dergelijke kwalificatie ongepast voor een wethouder. Hij kondigt aan het betreffende fragment aan de wethouder toe te sturen en vraagt om een reactie tijdens de volgende vergadering.

Wethouder Kubben antwoordt dat hij niet de indruk heeft gehad dat de heer Klein alle asielzoekers of statushouders als criminelen heeft bestempeld.

Daarna vraagt De heer Klein (Lokaal SGB) aandacht voor de veiligheid rondom de KaFra Toren. Hij wijst op nabijgelegen water en gevaarlijke oversteekplaatsen richting Born. Volgens hem zijn verkeersmaatregelen en extra veiligheidsvoorzieningen noodzakelijk, zeker omdat veel kinderen op de locatie worden opgevangen.

Wethouder Kubben antwoordt dat de verkeersdruk volgens het college nauwelijks toeneemt, omdat de locatie nu al door arbeidsmigranten wordt gebruikt. Wel bevestigt hij dat het COA inmiddels heeft besloten een hek rondom de waterpartij te plaatsen vanwege de veiligheid. Ook geeft hij aan dat het COA verantwoordelijk is voor de instructies aan bewoners over de omgeving.

De heer Klein (Lokaal SGB) vraagt vervolgens naar de zogenoemde interventieladder van het interbestuurlijk toezicht. Hij merkt op dat uit recente berichtgeving lijkt alsof verschillende stappen tegelijk worden gezet en wil weten hoe het college dat beoordeelt.

Wethouder Kubben antwoordt dat de officiële interventieladder uit zes stappen bestaat. Volgens hem bevindt de gemeente zich momenteel in de overgang van de tweede naar de derde stap, waarbij bestuurlijk overleg plaatsvindt. Juist daarom wil het college volgens hem zelf de regie behouden en voorkomen dat het Rijk uiteindelijk ingrijpt. De opvang in de KaFra Toren ziet hij als een eerste stap om aan de gemeentelijke taakstelling te voldoen.

De heer Klein (Lokaal SGB) is het daar niet mee eens. Volgens hem neemt het college geen regie, maar reageert het slechts op een initiatief van derden. In zijn ogen zou echte regie betekenen dat het college zelf meerdere locaties onderzoekt en deze met een afweging aan de raad voorlegt. Daarnaast vraagt hij hoe de activiteiten voor bewoners worden georganiseerd en of commerciële partijen daarvoor worden ingehuurd.

Wethouder Kubben antwoordt dat het COA verantwoordelijk is voor eventuele ingehuurde organisaties. Het college ziet op dit moment vooral inwoners en vrijwilligers die zich spontaan aanbieden om een bijdrage te leveren.

Vervolgens vraagt De heer Klein (Lokaal SGB) waarom de besluitvorming niet kan worden uitgesteld tot na het zomerreces. Volgens hem zou er dan meer tijd zijn voor participatie met inwoners, zonder dat de gemeente direct risico loopt op ingrijpen door het Rijk.

Wethouder Kubben antwoordt dat uitstel volgens hem wel degelijk risico's met zich meebrengt. Hij wijst opnieuw op de grote druk op de opvangketen en het verwachte tekort aan opvangplaatsen na de zomer. Juist daarom vindt het college snelle besluitvorming noodzakelijk.

De heer Klein (Lokaal SGB) vraagt vervolgens waarom niet wordt gekozen voor een opvangduur van dertien maanden in plaats van minimaal één jaar. Volgens hem zou daarmee ook na de peildatum nog aan de taakstelling worden voldaan.

Wethouder Kubben antwoordt dat het COA uitgaat van een opvangperiode van meerdere jaren. Volgens hem is het niet geloofwaardig om de opvang kort na het behalen van de taakstelling weer te beëindigen. Hij verwacht niet dat het Rijk een dergelijke constructie accepteert als structurele bijdrage aan de Spreidingswet.

Tot slot uit De heer Klein (Lokaal SGB) zijn zorgen over de mogelijkheid om tijdelijk gebruik te maken van de bestaande logiesvergunning. Volgens hem lijkt het alsof het college daarmee de raad buitenspel kan zetten. Hij pleit opnieuw voor meer tijd en een zorgvuldiger proces.

Wethouder Kubben antwoordt dat geen sprake is van druk of een bluf. Hij benadrukt dat verschillende juridische routes mogelijk zijn, maar dat het college en het COA juist kiezen voor de meest zorgvuldige oplossing. Volgens hem is het niet wenselijk gezinnen telkens te verplaatsen en wil het college bewoners op een humane manier opvangen, met aandacht voor onderwijs, dagbesteding en stabiliteit. De wethouder gaat verder met de beantwoording van de vragen van JA21. Hij merkt op dat veel vragen van deze fractie al schriftelijk zijn beantwoord.

De voorzitter stelt daarom voor eerst te inventariseren welke vragen nog openstaan.

De heer Roso (JA21) merkt op dat hij verschillen ziet tussen de beantwoording van de technische vragen en de mondelinge beantwoording door de wethouder. Als voorbeeld noemt hij het overleg met het nabijgelegen tankstation, waarvan volgens de technische beantwoording nog geen sprake zou zijn geweest, terwijl de wethouder aangeeft dat dit gesprek inmiddels heeft plaatsgevonden. Daarnaast vraagt hij wanneer duidelijkheid wordt verwacht over de vraag of de opvangplaatsen daadwerkelijk onder de Spreidingswet kunnen meetellen.

Wethouder Kubben antwoordt dat hij een concrete planning op dit moment nog niet kan geven.

Vervolgens gaat De heer Roso (JA21) in op de in het raadsvoorstel genoemde taakstelling van 392 opvangplaatsen per 1 juli 2027. Volgens hem wordt deze taakstelling ten onrechte als een verplichting gepresenteerd, terwijl volgens hem slechts sprake is van een capaciteitsraming die tijdens het provinciale overleg nog kan wijzigen. Hij verwijst daarbij naar eerdere besluiten van het ministerie en vraagt de wethouder daarop te reageren.

Wethouder Kubben antwoordt dat het interbestuurlijk toezicht formeel nog uitgaat van de eerdere taakstelling, maar dat het college verwacht dat de actuele capaciteitsraming van 392 opvangplaatsen het uitgangspunt zal vormen voor de gesprekken met het Rijk. Volgens hem is het daarom verstandig nu al een eerste stap te zetten met de opvang in de KaFra Toren en de bestaande opvang van alleenstaande minderjarige vreemdelingen.

De heer Roso (JA21) vraagt daarop of de formulering in het raadsvoorstel, waarin wordt gesproken over een verplichting van 392 opvangplaatsen, juridisch juist is.

Wethouder Kubben verwijst opnieuw naar de landelijke capaciteitsraming die in de Staatscourant is gepubliceerd. Volgens hem is dat voor het college voldoende aanleiding om van deze aantallen uit te gaan.

Daarna beantwoordt de wethouder de vragen van de SP. Hij reageert op de zorgen over de huisvesting van arbeidsmigranten en geeft aan dat hij op basis van de gevoerde gesprekken een positief beeld heeft van de werkwijze van KaFra Housing. Volgens hem zijn zowel het management van het tankstation als het college tevreden over de samenwerking. Ook geeft hij aan dat arbeidsmigranten niet direct na afloop van hun arbeidscontract de locatie hoeven te verlaten en dat de huidige bewoners geleidelijk worden herplaatst. Verder benadrukt hij dat de KaFra Toren al langere tijd niet volledig bezet is. Daarnaast gaat de wethouder in op de integratie van de toekomstige bewoners. Volgens hem ziet het college positieve signalen vanuit de samenleving en zijn er inwoners die willen helpen bij de opvang en begeleiding van de gezinnen.

De heer Bok (SP) verduidelijkt dat zijn zorg niet alleen ziet op de huidige arbeidsmigranten, maar vooral op de bescherming van toekomstige statushouders tegen eventuele misstanden. Ook vraagt hij hoe integratie kan plaatsvinden, nu de locatie relatief ver van voorzieningen en woonwijken ligt.

Wethouder Kubben antwoordt dat de KaFra Toren volgens het COA juist geschikt is voor gezinnen, omdat de appartementen daarvoor zijn ingericht. Hij nodigt de raad uit de locatie zelf te bezoeken. Verder

benadrukt hij dat het om tijdelijke opvang gaat. De bewoners stromen volgens hem door naar een woning elders in Nederland zodra daarvoor een passende woning beschikbaar is. Vanaf dat moment start ook het daadwerkelijke integratieproces. Het college kijkt daarbij steeds per situatie wat nodig is.

Mevrouw Lotfy (Stadspartij) geeft aan dat verschillende technische vragen volgens haar nog onvoldoende zijn beantwoord. Ze vraagt opnieuw op basis van welke criteria wordt bepaald of statushouders tijdens hun verblijf in de KaFra Toren in de gemeente Sittard-Geleen worden ingeschreven. Ze wijst erop dat dit gevolgen kan hebben voor gemeentelijke voorzieningen, zoals de Wmo, jeugdhulp en bijzondere bijstand.

Wethouder Kubben antwoordt dat dit afhankelijk is van de duur en de wijze waarop het COA de opvang uiteindelijk organiseert. Volgens hem is hierover nog geen definitieve duidelijkheid en kan het college daarom geen algemene criteria geven.

Mevrouw Lotfy (Stadspartij) vraagt vervolgens waarom het college het belangrijk vindt om zich richting het Rijk als een betrouwbare bestuurlijke partner op te stellen. Volgens haar moet een besluit uitsluitend worden genomen op basis van het belang van de gemeente en niet om landelijk goodwill op te bouwen.

Wethouder Kubben antwoordt dat hij hiermee bedoelt dat de gemeente serieus uitvoering moet geven aan haar bestuurlijke verantwoordelijkheden. Volgens hem staat dat los van de inhoudelijke afweging over dit voorstel.

Daarna verwijst Mevrouw Lotfy (Stadspartij) naar het coalitieakkoord, waarin staat dat inwoners bij de voorbereiding van besluitvorming worden betrokken. Ze stelt vast dat het college inwoners pas na een positief raadsbesluit wil informeren en vraagt hoe dat zich verhoudt tot deze afspraak.

Wethouder Kubben antwoordt dat het COA voorafgaand aan de inrichting van de locatie informatiebijeenkomsten organiseert en dat inwoners daar hun vragen en zorgen kunnen uiten. Volgens hem maakt dit onderdeel uit van de verdere uitwerking na een positief raadsbesluit.

Mevrouw Lotfy (Stadspartij) concludeert dat de participatie daarmee pas na de besluitvorming plaatsvindt en niet vooraf, zoals volgens haar in het coalitieakkoord is afgesproken. Vervolgens vraagt ze opnieuw om duidelijkheid over de doelgroep. Volgens haar kan uit de antwoorden niet worden afgeleid dat uitsluitend gezinnen worden opgevangen. Ze wil weten of ook alleenstaanden of asielzoekers op de locatie kunnen worden geplaatst.

Wethouder Kubben antwoordt dat het verzoek van het COA uitgaat van 120 nareizigers met een verblijfsstatus. Dat vormt volgens hem het uitgangspunt van de gesprekken. Hij benadrukt dat aanvullende beperkingen de onderhandelingsruimte van het college richting het Rijk kunnen beperken.

Mevrouw Lotfy (Stadspartij) vraagt waarom het college niet onderzoekt of de gemeente zelf vastgoed kan aankopen voor opvang, zodat de financiële opbrengsten niet bij een commerciële partij terechtkomen maar ten goede komen aan de gemeente.

Wethouder Kubben antwoordt dat het huidige verzoek afkomstig is van het COA en dat vanwege de acute druk op de opvangketen geen tijd bestaat om eerst alternatieve gemeentelijke locaties of eigendomsconstructies te onderzoeken. Volgens hem kan voor de resterende opgave later wel breder naar oplossingen worden gekeken.

Daarnaast vraagt mevrouw Lotfy (Stadspartij) welke mogelijkheden de gemeente heeft om de opvang tussentijds te beëindigen wanneer de locatie in de praktijk niet goed functioneert. Ze vraagt welke afspraken hierover in de bestuursovereenkomst worden opgenomen.

Wethouder Kubben antwoordt dat hierover nog geen afspraken zijn gemaakt. Volgens hem moet eerst duidelijk worden welke looptijd uiteindelijk wordt overeengekomen voordat over beëindigingsmogelijkheden kan worden gesproken.

Mevrouw Lotfy (Stadspartij) vraagt vervolgens of de raad later nog kan instemmen met de uiteindelijke duur van de opvang.

Wethouder Kubben antwoordt dat hierover pas na een positief raadsbesluit onderhandelingen met het COA en het ministerie kunnen plaatsvinden. Daarom kan hij hierover vooraf geen uitspraken doen en ziet hij geen mogelijkheid om eerst deze afspraken uit te werken en daarna pas de raad om een besluit te vragen.

Tot slot vraagt mevrouw Lotfy (Stadspartij) aandacht voor de structurele gevolgen van de Spreidingswet. Ze vraagt hoe het college voorkomt dat de gemeente in de toekomst steeds opnieuw opvanglocaties moet realiseren, terwijl de ruimte in Sittard-Geleen beperkt is en ook de huisvesting van eigen inwoners onder druk staat. Volgens haar is het verstandiger eerst af te wachten hoe de landelijke ontwikkelingen zich verder ontwikkelen.

Wethouder Kubben antwoordt dat hij deze vraag tijdens de vergadering al meerdere keren heeft beantwoord en verwijst naar zijn eerdere toelichting over de taakstelling, de druk op de opvangketen en de bestuurlijke verantwoordelijkheid van de gemeente.

De heer Engels (Forum voor Democratie) stelt dat veel vragen volgens zijn fractie onvoldoende worden beantwoord. Hij vraagt waarom de raad eerst een besluit moet nemen voordat het college met het COA en het ministerie in gesprek gaat. Volgens hem zou het logischer zijn eerst de onderhandelingen af te ronden en daarna een volledig uitgewerkt voorstel aan de raad voor te leggen.

Wethouder Kubben reageert dat het college juist een uitspraak van de raad nodig heeft voordat het namens de gemeente verdere gesprekken kan voeren. Hij benadrukt dat het college en de ambtelijke organisatie al veel tijd hebben besteed aan de beantwoording van vragen en dat de raad daarmee over veel informatie beschikt.

Mevrouw Lotfy (Stadspartij) maakt daarop een punt van orde. Ze vindt dat de opmerking over de vele ambtelijke uren de indruk wekt dat het stellen van kritische vragen ongewenst is. Volgens haar zijn veel vragen juist het gevolg van een onvoldoende uitgewerkt voorstel.

Wethouder Kubben verduidelijkt dat hij de vragen van de raad juist waardevol vindt en geen kritiek heeft op het aantal vragen. Hij wilde uitsluitend aangeven dat het college de vragen uitgebreid heeft beantwoord.

Vervolgens vraagt de heer Klaassen (PVV) aandacht voor de mogelijke gevolgen van een voortdurende doorstroming van statushouders. Hij vraagt of hierdoor extra druk kan ontstaan op de woningmarkt in Sittard-Geleen.

Wethouder Kubben antwoordt dat hiervan geen sprake is. Volgens hem vallen statushouders die uiteindelijk in Sittard-Geleen worden gehuisvest binnen de bestaande halfjaarlijkse taakstelling voor de huisvesting van statushouders. De opvang in de KaFra Toren leidt volgens hem daarom niet tot een hogere gemeentelijke taakstelling.

De heer Klaassen (PVV) vraagt vervolgens of het college in de toekomst niet steeds meer statushouders naar Sittard-Geleen zal halen om aan de Spreidingswet te voldoen. Hij vraagt tevens of politieke overtuigingen hierbij een rol spelen.

Wethouder Kubben benadrukt dat het college uitsluitend uitvoering geeft aan de bestuurlijke opgave en dat het verzoek bovendien al was ingediend voordat hij als wethouder aantrad.

De heer Klaassen (PVV) vraagt vervolgens of het college ook heeft overwogen om voorlopig niets te doen en af te wachten hoe streng het Rijk de Spreidingswet daadwerkelijk zal handhaven.

Wethouder Kubben antwoordt dat het college daar niet voor kiest. Volgens hem is de Spreidingswet geldende wetgeving en vindt het college het belangrijk daaraan uitvoering te geven. Hij verwijst opnieuw naar de solidariteitsgedachte achter de wet.

Daarna komt mevrouw Lotfy (Stadspartij) terug op de woningtoewijzing aan statushouders. Ze vraagt of statushouders die zich in Sittard-Geleen inschrijven via een toekomstige huisvestingsverordening alsnog voorrang kunnen krijgen op sociale huurwoningen, waardoor de feitelijke instroom hoger uitvalt dan de officiële taakstelling.

Wethouder Kubben antwoordt dat hierover nog een technische toelichting wordt verstrekt. In algemene zin merkt hij op dat de landelijke taakstelling ieder halfjaar wordt aangepast aan de actuele behoefte.

Mevrouw Lotfy (Stadspartij) houdt vast aan haar zorg dat statushouders mogelijk ook buiten de officiële taakstelling via reguliere urgentieregelingen een woning kunnen krijgen. Ze vraagt hoe het college dat wil voorkomen.

Wethouder Kubben antwoordt dat de afgelopen jaren laten zien dat de gemeente de bestaande taakstellingen nog niet volledig heeft gerealiseerd. Volgens hem is er geen aanleiding om ervan uit te gaan dat de aantallen plotseling sterk zullen stijgen. Daarnaast verandert de totale landelijke groep statushouders volgens hem niet door deze opvanglocatie, de opvang zorgt uitsluitend voor een betere spreiding van mensen die al in Nederland verblijven.

De heer Roso (JA21) vraagt vervolgens opnieuw aandacht voor de formulering van de taakstelling van 392 opvangplaatsen. Hij wijst erop dat de Staatscourant spreekt over een indicatief aantal en vraagt of dit gelijkgesteld kan worden aan een verplichting.

Wethouder Kubben antwoordt dat dit niet hetzelfde is, maar dat het college deze indicatie wel ziet als een reëel uitgangspunt voor de toekomstige opgave. Volgens hem is er geen reden om aan te nemen dat dit aantal nog drastisch zal veranderen.

De heer Roso (JA21) merkt op dat het voorstel volgens hem grotendeels is gebaseerd op de verwachte taakstelling van 392 opvangplaatsen en op de mogelijkheid van indeplaatsstelling door het Rijk. Hij vraagt of de wethouder begrijpt dat dit voor sommige fracties onvoldoende basis vormt om met het voorstel in te stemmen.

Wethouder Kubben antwoordt dat het college de opvang in de KaFra Toren ziet als een eerste stap richting een opgave die al langere tijd rond de 400 opvangplaatsen schommelt. Volgens hem acht het college het daarom noodzakelijk nu al te handelen.

Tweede termijn

Mevrouw Lotfy (Stadspartij) vraagt aan de heer Klee hoe zijn fractie de onduidelijkheid over de samenstelling van de bewonersgroep beoordeelt.

De heer Klee (GOB) antwoordt dat de fractie hierover donderdag een gezamenlijk standpunt zal innemen en dat hij daarop niet vooruit wil lopen. Wanneer mevrouw Lotfy vraagt naar zijn persoonlijke mening, geeft hij opnieuw aan dat hij namens de gehele fractie spreekt en niet vooruitloopt op de besluitvorming.

Na een korte schorsing, op verzoek van de fractie Lokaal SGB, stelt mevrouw Lotfy (Stadspartij) voor de tweede termijn uit te stellen, omdat volgens haar een goed debat niet mogelijk is zolang de grootste fractie nog geen standpunt inneemt.

De voorzitter geeft aan dat de beraadslaging in tweede termijn tussen alle fracties gaat en besluit de beraadslaging voort te zetten zodat ook de inbreng in tweede termijn vanavond gedeeld kan worden.

Mevrouw Lotfy (Stadspartij) stelt dat het raadsvoorstel volgens haar onvoldoende zorgvuldig is voorbereid en dat essentiële informatie ontbreekt. Ze noemt onder meer de financiële gevolgen voor de gemeente, de onduidelijkheid over de inschrijving van statushouders, de beperkte voorzieningen rondom de locatie, de gevolgen voor leefbaarheid, veiligheid, onderwijs en handhaving en het ontbreken van duidelijke afspraken over de doelgroep. Volgens haar creëert de beantwoording van het college meer onduidelijkheid dan duidelijkheid.

Daarnaast stelt ze dat de Spreidingswet betrekking heeft op asielzoekers en niet op statushouders. Volgens haar is daarom onzeker of de opvanglocatie uiteindelijk wel onder de taakstelling zal meetellen. Ze vindt dat de raad een politiek besluit moet nemen zonder dat de belangrijkste randvoorwaarden vaststaan.

Verder betoogt ze dat er op dit moment geen wettelijke noodzaak bestaat om deze opvanglocatie te realiseren, omdat de taakstelling pas in 2027 geldt. Volgens haar moet het college zich in de eerste plaats richten op de belangen van de eigen inwoners en op de woningnood binnen de gemeente. Ook pleit ze ervoor dat, wanneer de gemeente toch opvang wil realiseren, de opbrengsten ten goede komen aan de gemeente in plaats van aan een commerciële partij. Ze herhaalt haar verzoek om het voorstel niet rijp voor besluitvorming te verklaren.

Vervolgens richt ze zich tot de heer Hoedemakers en vraagt of hij het voorstel voldoende volledig vindt om hierover een besluit te nemen.

De heer Hoedemakers (CDA) antwoordt dat voor zijn fractie het besluit helder is. Volgens hem vraagt het voorstel uitsluitend om medewerking te verlenen aan het verzoek van het COA, onder de voorwaarde dat de opvang meetelt voor de taakstelling van de Spreidingswet. Hij benadrukt dat de Spreidingswet geldende wetgeving is en dat de gemeente deze behoort uit te voeren. Daarnaast ziet hij in de KaFra Toren een goede mogelijkheid om statushouders op een humane manier op te vangen.

Mevrouw Lotfy (Stadspartij) reageert dat ze de vergelijking met andere wettelijke verplichtingen niet passend vindt. Volgens haar gaat het hier juist om een afwijking van de bestaande taakstelling, omdat het voorstel betrekking heeft op statushouders en niet op asielzoekers. Ze vraagt de heer Hoedemakers waarom hij desondanks kiest voor opvang van statushouders in plaats van opvang van asielzoekers, terwijl de gevolgen voor de gemeente volgens haar wezenlijk verschillen.

De heer Hoedemakers (CDA) stelt dat statushouders tijdelijk op de opvanglocatie verblijven en daarna overal in Nederland kunnen worden gehuisvest. Volgens hem is het daarom onjuist om ervan uit te gaan dat alle bewoners uiteindelijk in Sittard-Geleen blijven wonen.

Mevrouw Lotfy (Stadspartij) vraagt of voldoende duidelijk is wat de gevolgen zullen zijn voor de omgeving, de financiën en eventuele overlast.

De heer Hoedemakers (CDA) antwoordt dat de raad nu uitsluitend besluit over het verlenen van medewerking aan het verzoek van het COA. De verdere uitwerking van de locatie en de concrete maatregelen volgen volgens hem in een later stadium.

Mevrouw Lotfy (Stadspartij) wijst erop dat nog onduidelijk is of later nog een vergunningstraject of raadsbesluit volgt. Ze vraagt wat de raad nog kan doen wanneer de opvang later tot overlast leidt.

De heer Hoedemakers (CDA) antwoordt dat eventuele overlast via meldpunten en beheer kan worden aangepakt. Volgens hem wordt het risico op overlast overdreven voorgesteld.

Vervolgens richt mevrouw Lotfy (Stadspartij) zich tot de heer Bok. Ze vraagt hoe hij aankijkt tegen de positie van de arbeidsmigranten die hun huisvesting verliezen doordat de locatie beschikbaar wordt gemaakt voor statushouders.

De heer Bok (SP) noemt dat een zorgelijke ontwikkeling. Hij vindt dat de arbeidsmigranten hierdoor in een kwetsbare positie terechtkomen en geeft aan dat dit één van de redenen is waarom zijn fractie nog twijfelt over het voorstel. Tegelijkertijd vraagt hij of de Stadspartij bereid is voorstellen voor de bouw van meer sociale huurwoningen te steunen.

Mevrouw Lotfy (Stadspartij) antwoordt dat woningbouw belangrijk is, maar dat volgens haar ook het landelijke belasting- en toeslagenstelsel een belangrijke oorzaak vormt van de woningproblematiek. Ze benadrukt opnieuw haar zorgen over de beperkte ruimte binnen de gemeente en de mogelijke voorrang voor statushouders bij woningtoewijzing.

De heer Bok (SP) merkt op dat statushouders volgens de huidige regels gebruikmaken van dezelfde mogelijkheden voor urgentie als andere woningzoekenden. Hij wijst erop dat statushouders slechts een klein deel van de beschikbare sociale huurwoningen betrekken.

Mevrouw Lotfy (Stadspartij) verduidelijkt dat haar zorg juist ziet op een toekomstige huisvestingsverordening waarin statushouders mogelijk als aparte urgentiecategorie worden aangewezen. Ze vraagt of de SP bereid is een amendement te steunen dat voorkomt dat statushouders via een aparte urgentieregeling voorrang krijgen boven andere woningzoekenden.

De heer Bok (SP) antwoordt dat hij het amendement nog niet heeft beoordeeld, maar benadrukt dat statushouders uiteindelijk wel op een manier aan woonruimte geholpen moeten kunnen worden. Hij zal het voorstel op een later moment inhoudelijk beoordelen.

Daarna vraagt mevrouw Lotfy (Stadspartij) waarom de heer Bok eerder aangaf blij te zijn met een ander type discussie dan die van andere fracties.

De heer Bok (SP) legt uit dat hij daarmee doelde op het verschil in mensbeeld. Volgens hem richt zijn fractie zich vooral op de menselijke gevolgen voor de betrokken statushouders.

Mevrouw Lotfy (Stadspartij) reageert dat zij statushouders niet als minderwaardig of als een probleem ziet, maar dat haar bezwaren voortkomen uit de druk op huisvesting, zorg en andere voorzieningen. Ze vraagt hoe de SP deze problemen denkt op te lossen wanneer de opvangcapaciteit verder wordt uitgebreid.

De heer Bok (SP) antwoordt dat zijn fractie de bestaande tekorten in de zorg en op de woningmarkt erkent en daarvoor politieke oplossingen wil aandragen. Volgens hem staat die discussie echter los van de uitvoering van de Spreidingswet, waaraan gemeenten zich volgens de SP moeten houden.

De heer Klaassen (PVV) sluit zich aan bij de kritiek van mevrouw Lotfy en stelt dat het voorstel volgens zijn fractie onvoldoende is uitgewerkt en daarom niet rijp is voor besluitvorming. Hij vraagt mevrouw Boukhrissi waarop zij baseerde dat de KaFra-locatie eerder als geschikte opvanglocatie was aangemerkt.

Mevrouw Boukhrissi (PRO) verwijst naar eerdere documenten waarin de locatie als geschikt werd beschouwd. Tijdens haar toelichting ontstaat twijfel of delen van die informatie nog onder geheimhouding vallen.

De voorzitter onderbreekt de discussie en laat onderzoeken welke informatie openbaar is.

De heer Hoedemakers (CDA) merkt op dat in het raadsvoorstel zelf staat vermeld dat de locatie eerder als passend is beoordeeld.

De heer Klaassen (PVV) stelt voor de kwestie via de griffie uit te zoeken en de discussie hierover voorlopig te beëindigen.

De heer Engels (Forum voor Democratie) spreekt waardering uit voor de bijdragen van mevrouw Lotfy en de heer Klaassen en beperkt zich tot enkele aanvullende punten. Hij vraagt de heer Bok of hij begrijpt dat de zorgen niet alleen betrekking hebben op de Spreidingswet, maar ook op de gevolgen voor woningbouw, zorg en andere voorzieningen.

De heer Bok (SP) antwoordt dat de discussie over migratie breder is dan de Spreidingswet, maar dat de raad nu moet oordelen binnen de kaders van de huidige wet. Volgens hem is het bovendien belangrijk om te voorkomen dat een eventuele indeplaatsstelling door het Rijk extra kosten voor de gemeente met zich meebrengt.

De heer Engels (Forum voor Democratie) reageert dat hij liever ziet dat het Rijk daarvoor zelf de verantwoordelijkheid draagt dan dat de gemeente vrijwillig instemt met het voorstel. Daarnaast vraagt hij of de SP erkent dat nog veel inhoudelijke vragen over het voorstel onbeantwoord zijn gebleven.

De heer Bok (SP) antwoordt dat hij begrijpt waarom deze vragen worden gesteld en dat juist daarom een tweede termijn wordt gevoerd.

Tot slot stelt de heer Engels (Forum voor Democratie) dat de wethouder zichzelf volgens hem tegenspreekt over de voorwaarde dat de opvang alleen doorgaat als deze meetelt voor de taakstelling van de Spreidingswet. Volgens hem ondermijnt dat de belangrijkste onderbouwing van het voorstel en is het voorstel daarom niet rijp voor besluitvorming. Vervolgens vraagt hij mevrouw Schenk hoe zij hiertegen aankijkt.

Mevrouw Schenk (PIT) sluit zich aan bij de opmerkingen van de heer Engels. Ze geeft aan dat ze daarom eerder vragen heeft gesteld en samen met de Stadspartij heeft gekeken of het amendement verder kon worden aangescherpt. Volgens haar zou het uiteindelijke beslissingsrecht bij de gemeenteraad moeten blijven en niet bij de minister.

De heer Engels (Forum voor Democratie) vraagt vervolgens aan de heer Hoedemakers of hij begrijpt dat de grootste bezwaren niet zozeer betrekking hebben op de locatie, maar op de gevolgde procedure, waaronder het ontbreken van participatie.

De heer Hoedemakers (CDA) antwoordt dat participatie juist onderdeel is van het vervolgtraject. Volgens hem besluit de raad nu slechts om het proces voort te zetten, waarna de participatie plaatsvindt.

De heer Engels (Forum voor Democratie) stelt dat de volgorde volgens hem onjuist is. Hij vindt dat eerst participatie had moeten plaatsvinden en pas daarna een besluit. Wanneer inwoners later grote bezwaren blijken te hebben, heeft de raad volgens hem feitelijk al ingestemd.

De heer Hoedemakers (CDA) blijft erbij dat participatie onderdeel is van het verdere proces en verwijst naar positieve ervaringen bij eerdere opvanglocaties.

De heer Engels (Forum voor Democratie) stelt dat het college ten onrechte spreekt over het behouden van regie. Volgens hem geeft de gemeente juist regie uit handen door al in te stemmen voordat zeker is dat de opvang meetelt voor de taakstelling van de Spreidingswet. Hij concludeert dat het voorstel onvoldoende is uitgewerkt, dat belangrijke informatie ontbreekt en dat de inwoners onvoldoende zijn betrokken. Zijn fractie steunt daarom de amendementen van de Stadspartij en acht het voorstel niet rijp voor besluitvorming.

Mevrouw Boukhrissi (PRO) benadrukt dat de raad volgens haar vooral een politiek signaal afgeeft aan het college om het traject verder uit te werken en te onderzoeken of de opvang kan meetellen voor de Spreidingswet. Volgens haar wordt nu niet definitief besloten over de opvang zelf. Ze wijst erop dat de Spreidingswet nog steeds van kracht is en dat het belangrijk is een eerste stap te zetten. Daarna vraagt ze aan de heer Engels hoe zijn fractie de regie denkt te behouden wanneer de gemeente niets doet en het Rijk uiteindelijk ingrijpt via een indeplaatsstelling.

De heer Engels (Forum voor Democratie) antwoordt dat hij het onjuist vindt wanneer de minister de gemeente daartoe dwingt. Volgens hem is het dan de verantwoordelijkheid van het Rijk en niet van de gemeenteraad. Hij noemt een eventuele indeplaatsstelling in dit geval strijdig met een zorgvuldig democratisch proces.

Mevrouw Lotfy (Stadspartij) vraagt vervolgens aan mevrouw Boukhrissi waarom zij spreekt over een politiek signaal, terwijl in het raadsvoorstel letterlijk staat dat de gemeenteraad wordt gevraagd in te stemmen met het verzoek van het COA.

Mevrouw Boukhrissi (PRO) antwoordt dat ze het besluit zo uitlegt dat de raad het college toestemming geeft om het traject verder uit te werken. Volgens haar volgt daarna nog een vergunningprocedure en geeft de raad met dit besluit vooral een politiek signaal aan het college en het ministerie.

Mevrouw Lotfy (Stadspartij) vraagt of PRO verwacht dat de gemeenteraad later opnieuw een besluit kan nemen wanneer een vergunning nodig is.

Mevrouw Boukhrissi (PRO) antwoordt dat dit afhankelijk is van de bevoegdheidsverdeling. Wanneer het een bevoegdheid van het college is, verwacht ze niet dat de raad opnieuw beslist.

Mevrouw Lotfy (Stadspartij) blijft benadrukken dat het voorliggende voorstel volgens haar een daadwerkelijk raadsbesluit betreft en geen politiek signaal. Ze kondigt aan een amendement te zullen indienen waarin expliciet wordt vastgelegd dat de raad uitsluitend een politiek signaal afgeeft wanneer dat inderdaad de bedoeling is.

De voorzitter merkt op dat verschillende fracties het voorstel verschillend interpreteren. Volgens hem zal uiteindelijk tijdens de raadsvergadering blijken welke uitleg een meerderheid van de raad volgt.

De heer Klein (Lokaal SGB) wijst erop dat veel gemeenten nog niet aan hun taakstelling voldoen en vraagt of het verstandig is dat Sittard-Geleen nu al stappen zet, terwijl andere gemeenten nog achterlopen. Volgens hem zou de gemeente meer tijd kunnen nemen voor participatie en het zoeken naar een beter geschikte locatie.

Mevrouw Boukhrissi (PRO) antwoordt dat zij dit anders ziet. Volgens haar helpt de gemeente niet zozeer de minister, maar voldoet zij aan een wettelijke verplichting. Ze ervaart het proces niet als overhaast, omdat na dit besluit nog participatie en verdere procedures volgen. Daarnaast wijst ze op de actuele opvangproblematiek en de noodzaak om als gemeente een bijdrage te leveren aan de landelijke opgave.

Mevrouw Schenk (PIT) merkt op dat enkele gemeenten die recent door het Rijk zijn aangesproken eerder wel tijdelijke opvang hebben verzorgd. Ze vindt het belangrijk dat dit feitelijk juist wordt weergegeven.

De heer Klein (Lokaal SGB) reageert dat volgens berichtgeving sommige gemeenten sinds 2022 hun taakstelling niet hebben gehaald. Hij vraagt zich af waarom de gemeente niet enkele weken extra neemt voor een zorgvuldiger proces, met meer overleg en participatie.

Mevrouw Boukhrissi (PRO) antwoordt dat zij het proces niet als overhaast ziet. Volgens haar volgen na het raadsbesluit nog verschillende stappen, waaronder vergunningverlening, monitoring en participatie.

De heer Bok (SP) vraagt mevrouw Lotfy of het, gelet op de regie en de financiële opbrengsten, niet beter zou zijn als de gemeente zelf opvang organiseert in plaats van een marktpartij.

Mevrouw Lotfy (Stadspartij) antwoordt dat ze een onderzoek naar gemeentelijke opvang wel zou kunnen steunen, maar dat ze principieel tegen uitvoering van de Spreidingswet is. Volgens haar kan ze niet instemmen met opvang zolang ze ervan overtuigd is dat dit niet in het belang is van de inwoners van Sittard-Geleen.

De heer Bok (SP) vraagt vervolgens of de Stadspartij, wanneer het Rijk uiteindelijk toch ingrijpt, niet liever kiest voor opvang onder gemeentelijke regie dan voor een situatie waarin de minister de regie overneemt.

Mevrouw Lotfy (Stadspartij) antwoordt dat ze deze tegenstelling niet accepteert. Volgens haar vertegenwoordigt de gemeenteraad de belangen van de inwoners. Wanneer de minister uiteindelijk een besluit oplegt, ligt de verantwoordelijkheid volgens haar bij het Rijk en niet bij de gemeenteraad.

De heer Bok (SP) benadrukt dat het volgens hem gaat om de uitvoering van geldende wetgeving en niet om intimidatie. Hij wijst erop dat ingrijpen door het Rijk eveneens gevolgen kan hebben voor de gemeente.

Mevrouw Lotfy (Stadspartij) blijft erbij dat ze geen besluit kan steunen waarvan zij meent dat het nadelig is voor de inwoners. Ze noemt onder meer de druk op de woningmarkt, de zorg en andere voorzieningen als reden voor haar standpunt.

Mevrouw Schenk (PIT) licht vervolgens het standpunt van haar fractie toe. PIT vindt het voorstel in de huidige vorm niet rijp voor behandeling, omdat essentiële informatie ontbreekt. Ze benadrukt dat dit losstaat van de vraag of opvang wenselijk is. Wanneer gemeenten wettelijk verplicht zijn opvang te realiseren, vindt PIT dat dit zorgvuldig moet gebeuren. Daarnaast waarschuwt ze ervoor om de huidige problemen op de woningmarkt en in de sociale voorzieningen toe te schrijven aan de groep van 120 of 392 statushouders. Volgens haar liggen de oorzaken daarvan in jarenlang landelijk beleid.

De heer Engels (Forum voor Democratie) reageert dat zijn fractie zich niet tegen statushouders als personen richt, maar tegen het landelijke beleid dat volgens hem tot de huidige situatie heeft geleid.

Mevrouw Schenk (PIT) waardeert deze verduidelijking.

De heer Klein (Lokaal SGB) merkt op dat langdurige concentratie van statushouders in dezelfde wijken volgens hem in het verleden heeft geleid tot achterstanden. Hij pleit ervoor om eventuele opvang beter over de gemeente te spreiden.

Mevrouw Schenk (PIT) begrijpt deze overweging en vindt dat dergelijke ervaringen kunnen worden meegenomen bij toekomstige keuzes.

De heer Gijsen (VVD) geeft aan dat zijn fractie na de beantwoording nog steeds veel vragen heeft over onderdelen die voor de VVD essentieel zijn. Zolang deze onduidelijkheden bestaan, kan de fractie niet instemmen met het voorstel en blijft zij van mening dat het voorstel niet behandelrijp is.

De heer Roso (JA21) sluit zich daarbij aan. Volgens hem wordt in het voorstel ten onrechte uitgegaan van een toekomstige verplichting die nu nog niet bestaat. Zijn fractie hecht eraan dat de eerder door de wethouder gedane toezeggingen worden nagekomen, met name wanneer blijkt dat de opvang niet meetelt voor de Spreidingswet.

De heer Klein (Lokaal SGB) stelt vervolgens twee vragen aan de coalitiepartijen. Hij vraagt of de afspraken uit het coalitieakkoord ruimte laten voor andere meerderheden en of de voorwaarde dat de opvang moet meetellen voor de Spreidingswet voor de coalitie een harde eis is.

De heer Hoedemakers (CDA) antwoordt dat de voorwaarde voor zijn fractie inderdaad een harde eis is. Daarnaast staat het CDA altijd open voor goede voorstellen, ongeacht van welke fractie deze afkomstig zijn.

De heer Pi van de Venne (D66) vult aan dat D66 zich committeert aan het coalitieakkoord. Ook voor zijn fractie is het meetellen voor de Spreidingswet een belangrijke voorwaarde.

Mevrouw Lotfy (Stadspartij) vraagt vervolgens aan de heer Pi van de Venne hoe dit zich verhoudt tot de passage in het coalitieakkoord waarin staat dat inwoners voorafgaand aan besluitvorming betrokken worden bij opvanglocaties.

De heer Pi van de Venne (D66) antwoordt dat het college volgens hem juist verder gaat dan wettelijk verplicht is door inwoners actief te betrekken bij het vervolgproces. Hij vindt daarom dat het college handelt overeenkomstig het coalitieakkoord.

Na afloop van de tweede termijn vat de voorzitter de belangrijkste toezeggingen en constatering samen. Wethouder Kubben merkt daarbij op dat enkele genoemde punten geen toezeggingen van het college zijn, maar constatering uit het debat of acties die het COA heeft toegezegd. De voorzitter geeft aan dat de griffie dit onderscheid zal verduidelijken.

Tot slot vraagt Mevrouw Lotfy (Stadspartij) om expliciet vast te leggen hoeveel fracties het voorstel niet behandelbaar achten.

De voorzitter concludeert dat zeven van de twaalf fracties het voorstel op dat moment niet behandelbaar vinden. Vervolgens sluit hij de vergadering af en verwijst de verdere besluitvorming naar de raadsvergadering.